

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

De Rebus Iaponicis// Historica// Relatio,

Froís, Luís

Moguntiae, 1599

VD16 F 3085

Quid Hoc Tempore Actvm sit Meaci à singularibus quibusdam Dominis.
Cap. X.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64472](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64472)

*QVID HOC TEMPORE ACTVM
sit Meaci à singularibus quibusdam
Dominis.*

CAP. X.

Organtinus simul atque Ozaca peruenit Meacum, misit fratrem quendam ad Iustum, qui eum commonefaceret de edicto Regis. Quo ex nuncio tantam cœpit voluptatem Iustus, ut præ gaudio vix se caperet, dum videret tandem oblatam occasionem vna cum Patribus moriendi. Itaque confestim eques Fuscimum abiit, ut Cicugendonum, à quo habuerat sustentationem, conueniret. Quo, ut peruenit, in cubiculum secretum cum Domino illo digressus, mentem suam patefecit, eiq; obtulit duo vasa, continentia liquorem dictum Cia, in Iaponia nobilissimum (æstimabantur autem vasa illa quatuor vel quinque scutatorum millibus) ut pro suo arbitrio post mortem suam, de ijs ageret quod libuisset. Hoc sermone attonitus Cicugendonus, tandem dixit: Miror equidem tuam constantiam: sed scias me præsentem fuisse, quando rex ira inflammatus fuit in Patres: omnis autem eius indignatio ferebatur tantum in illos Philippinos, eorumq; fautores: ex quibus si es, agrè poteris liberari, sed non sub nomine hominis Christiani. Forte, inquit Iustus, Dominatio vestra ita loquitur consolandi mei causa. Ne dubita, respondit Cicugendonus: nam suo ore Rex disertè dixit se non velle procedere contra Patres Societatis. Ad hoc responsum conquieuit Iustus, rebusq; confectis ab eodem

dem Domino deductus est in primam aulam palatij, ubi in multorum præsentia idem repetiuit, & circumstantibus plurimum Iusti virtutem, prudentiam & fortitudinem collaudauit.

Scriptum fuit anno proximo superiori, inter aulæ Principes, duos filios Præfecti Genosoin Regi carissimi sacramento baptismi initiatos fuisse: qui diuina opitulante gratia ita corroborati sunt in fide, vt à Christianis pro columnis Christianæ religionis habeantur. Eorum maximus, nomine Paulus Sacandonus vigesimum ætatis annum agens voluntate Taicosamæ adiut statum Patris, ac præterea à Rege obtinuit præcipuum propugnaculum regni Tamba cum amplis redditibus. Cum ergo hic Paulus in dicto propugnaculo agens, intellexisset à Rege Patres omnes in carcerem compactos, (fama siquidem crescit eundo) Episcopum quoque ex itinere reuocatum; famulos duos, cognoscendæ veritatis causa, amandauit; alterum Ozacam: alterum verò Meacum, quod quinque leucis aberat, cui cōmisit, vt ibi hæreret, & quotidie se de omnibus rebus accuratè certiore redderet. Postea autem animo reuoluens, quemadmodum remoto omni obstaculo ad coronam martyrij aspirare posset, consultum fore putauit sibi cum octo famulis à fide & animi robore magis probatis adeundū Patrem Fuscimi degentem, dicendūq; illi, se cogitare Ozacam visendi soceri sui ergo, qui erat Dominus vnius regni: atq; inibi, si de veritate famæ constaret, domum aliquam incolere, & totius tragædiæ exitum expectare. Deinde verò longius cogitando progressus, ac subuereri incipiens, se voto suo minimè potiturum, si cum ordinario corporis cultu se martyrio offerat,

offerat, licet enim se profiteatur nostrorum discipulum, nullum tamē ministrorū ausurum inijcere in se manus: itaq; constituit se radere, & habitum assumere clerici, confusus famulos, quod omnes Christo nomē dedissent, exemplum suum secuturos. Quoniam verò vnus eorum recēter, hoc est, à viginti tātum diebus salutari aqua perfusus erat, de cuius constantia nō nihil dubitari poterat, Paulus clanculum illi dixit, quandoquidem nōdum satis ei exploratum esse posset, quid sit pro Christo mori, se potestatem illi facere domum reuertendi. Respondit famulus: Quid his Domine? fateor, non multos abijisse dies, quod ab Episcopo sim factus Christianus, sed per gratiam Dei satis intelligo, quanti facienda sit animæ salus. Quare si via martyrij omnium ad cœlum breuissima est: non plaris hanc vitam, quam pauxillum cineris feceto. Sacandonus vehementer hoc responso gauisus, famulo illi donauit centum & triginta aureos scutatos ad inopis familię subsidium. Hinc in cubiculum secretum digressus, & ante sacram imaginem prostratus toto corde se Domino commendauit, diuinam Maiestatem interpellans, vt inter inuictos eius athletas annumerari posset.

Hoc ipso tempore litteras scripsit ad parentes suos & nutricem, quarum summa erat: Quandoquidem Patres Societatis occidendi essent pro Christi Euangelio, se quoque vti Christianum, constituisse eandem subire fortunam. Et ne quis existimaret, ipsum temerē & leuiter morti se obieciisse, has litteras dare voluisse, etiam atque etiam obtestans eos, vt loco exequiarum, quas fortē pro se instituturi essent, ipsi quoque ad CHRISTI cœtum se adiungerent: &
tunc

tunc ipsos verè huius facti sui causam intellectu-
ros.

Ad hæc, vt confessionis quoque beneficio melius
ad hoc certamen pararetur, occultè se contulit Mea-
cum: vbi fratri nostro à P. Organtino ad eum inuisen-
di causa misso, cum sermo de hoc argumento incidisset,
dixit: In hanc vsq; horam nomine potius fui Chri-
stianus, quam re ipsa: sed spero me diuina adiuuante
gratia in posterum serio emendaturum vitam meam,
& quemadmodum conuenit, rationes meas institu-
turum: quod si non fecero, rogo vos, vt seuerè in me
animaduertatis. Meaco recedens voluit vnum è So-
cietate (cum nondum constaret, an liberum nostris
foret in illa vrbe remanere) secū abducere, vt frequen-
tatione sacramenti poenitentiae, rectius in inchoa-
ta illa piè & Christianè viuendi consuetudine perse-
uerare posset.

Interea Ozaca reuersus est famulus, eo missus, ex
quo cum Paulus veritatem totius negotij didicisset,
non minore mœrore, quam prius lætitia, affectus est,
vti ipse litteris ad Viceprouincialem aliosque no-
stros datis significauit. Atque hæc satis sint de Sacan-
dono. Veniamus nunc ad fratrem eius Constantinū,
& vtriusq; consanguineum Michaelē.

Quo die Ozaca Meacum ad nostros nuncius de-
latus est, regio edicto omnes nostros addictos neci,
Constantinus & Michael iam nominati, tendentes
ad propugnaculum Tambanum, in nostrum simul
hospitium diuerterant: reque intellecta gratulabun-
di dixere: O quam opportunè huc aduenimus. O-
peram certè hac vice omnem dabimus, vt, quantum-
uis tanto bono indigni, in numerum martyrum
accen-

accen-

accenseamur. Itaq; deposito consilio pergendi Tami-
bam, vbi erat Sacandonus, vel Fuscimum, vbi erat Ge-
nofoin, contulerunt se Meaci in abiectam quandam
domunculam ædibus nostris vicinam, præstolantes
occasionem proposito suo satisfaciendi. Cum verò in
ea cum aliquot alijs nobilibus delitescerent, misit P.
Organtinus vnum e nostris ad illos in pio suo institu-
to confirmandos. Cuius exhortatione sic accensi
sunt, vt coniectis in cælum oculis immensas Deo gra-
tias agerent, quod palmæ tam nobilis consequendæ
ocasio se obtulisset.

Paulo post, vt solet fieri in eiusmodi rerum statu,
alius rumor peruagari cœpit, nondum in Christianos
sententiam latam: timeri autem ne ab æmulis nomē
Genofoin hac occasione ad Regem deferatur, quod
duos haberet filios Christiana sacra cōplexos. Quod
audiens Constantinus, decreuit palam Patri suo, cui
nondum certo id innotuerat, patefacere se Christia-
num esse, simulq; indicare sibi certum esse vna cum
suo magistro P. Organtino occumbere morti pro
Christo. Quare marie Fuscimum iter institueris, eo
peruenit, cum Genofoin domo sua egressus tenderet
ad palatium: vbi Patri soli separatim breuiter rem to-
tam aperuit. Ille autem, quia summo iuueneni amore
complectebatur, totus ad hunc sermonem constitit
attonitus; & in domum retracto dixit: Mihi certò nō
constitit te Christianum esse. De P. Organtino potes
nunc esse securus; ille enim non est in catalogo eorū
qui designati sunt ad cædem. Id verò tibi confirmo, si
à prædicatione & baptismo suo non abstinet, haud
longe à periculo abesse. Imò, vbi Rex mādavit omnes
Christianos occidi, cogitare debet, me tibi non par-
citurum,

satis enim multis, tum veteribus tum recentibus abundamus exemplis Parentum, qui edicto regio in proprios filios desæuierunt. Ad quæ Constantinus: Hoc ipsum, inquit, est quod ego desidero. Quod enim tibi patefeci me esse Christianum, non eo feci, quo me neci eximeres, sed ut à te omnia damna futura auerterem. Hoc responso audito Genesio, subiecit, non nihil expectaret, se postea longiorem ea de re sermonem habiturum. Ingressus ergo palatium, sedulo ex reliquis tribus aulae præfectis expiscari conatus est, in quo rei totius cardo tunc verteretur: cumq; nihil certò cognoscere posset, domum redijt, ut coniugi suæ adhuc harum rerum ignaræ, separatim Constantini mentem detexit, & addidit; si rex mactari omnes Christianos mandarit, se sua manu iugulaturum filium: itaque ipsa quoque omni muliebri trepidatione deposita animum virilem demonstraret. Vix verba hæc Genesio protulerat cum ab amore paterno victus cœpit amarissimè lacrymari & conqueri de filio, appellans eum inhumanum & crudelem.

Interim Michael, qui Meaci manserat, tædio affectus moræ longioris Constantini sui consanguinei, ipse quoq; contendit Fascinum ad ædes Genesio: ubi statim ab auia retractus est in secretum cubiculum, quæ ipsi conqueri cœpit de filio, quod sacris baptismi aquis se ablui permisisset: mariti quoque iras & minas commemorauit, & deniq; exposuit quanto in mærore & dolore ob hanc rem ex materno affectu iaceret. Quæ vita mea erit, inquiebat illa, si carissimis meis destituar filijs: tantopere ab ingenuis moribus, omniq; ciuilitate laudatis. Et si mea voluptas, meumque solatium eousque ab illis pender, ut noctu diuq;

E

mil

mihi, velut venustissimi quidam flores ob oculos obuerfentur, quid misella agam sine illis? quis doloris aculeus transuerberabit pectus meum, cum audiero paternis manibus amantissimorum liberorum profundum cruorem? Heu me, quomodo hic spiritus vitam incolumitatemque tueri poterit in corpore? Inter hæc verba multum lacrymarum profundens imbrem, viribusque defecta corruit in Michaellem, cui ex hoc spectaculo tam miserabili non potuerunt non oboriri lachrymæ. Sed tamen mox se colligens dixit auia: Sis æquo animo Domina, sententia regia non attinget tuum filium. Tum illa. Idem mihi meus maritus affirmavit, & ideo spe adhuc aliqua sustentor. Quibus verbis, ut Michael vidit eam aliquantum erectam, subiunxit: Etiā si inter viuos esse desineret Constantinus; non esset tamē, mi Domina, iusta tibi causa tanto pere dolēdi, quæ cum id fieret non ob crimē ullū admissum, sed tantū ob amorē Dei creatoris, deberet tibi conciliare magnā voluptatē. Nimis certē verum est, respondit illa, & res citra cōtrouersiam omni laude digna, hūc adolescentē in ætate tam florida tanti facere vitam futuram, ut aspiciatur præsentem: ubi ego iam cano capite ne rudimenta quidem salutis æternæ percepi. Verum, dic mihi, obsecro, cur ille peregrinæ potius doctrinæ & legi à Rege veritæ adhærescere voluit, quam tot patrijs religionibus, in Iaponia receptis? Quia, inquit, illa affert salutem, hæc præcipitant in ignes æternos. Denique, ait auia: Æquo ero animo, modo ille in vita superstes sit: & roga eum, quæso, ut cū suo fratre cōtineat se Tambæ, donec hæc procella conquiescat. Ego interea apud Genosoin continenter adlaborabo, ut P. Organcinus Constantini magister immunis sit ab omni periculo.

His

MORTE 26. CRUCIFIXORVM. 59

His ita transactis, vterq; , Cōstantinus & Michael Meacum redierunt, vbi cōfessione P. Organtino facta sanctissimum Eucharistię sacramentū suscepērūt: & cum aliquot dies ibi cōmorati essent, animaduertērētq; non eum esse negotij exitū, quē putabant, Tābam profecti sunt: vnde ambo ad Viceprouincialem scripserunt se non parū dolere de hoc infœlici rei exitu, eumq; rogarunt, vt in precibus suis se apud Deum commendatos habere velit: vt suę diuinę Maiestati placeat alia opportunitate ipsos in album suorū gloriosorum militum adscribere.

Alij duo nobiles , qui eodem diuersorio cum supra nominatis vñ fuerant & quatruidui iter confecerant ad accipiendum sacrum Chrisma, dum itidē vident se suo desiderio vitā ponēdi pro Christo fraudatos, ad suos reuertēre, relicta apud Meacenses cautione, vt si noua aliqua tempestas in Patres exfuscetur, ilico certiores reddantur , vt eiusdem fœlicitatis participes esse possint. Ac alter quidem horum, vt patriam attigit, mandauit domi suę pro nostrorum afflictionibus orationem quadraginta horarum institui: cumq; confluxissent omnes eius loci fideles admodum multi, pręclare & studium suum in Societatem, & zelum boni communis declararunt.

In hac trepidatione fortitudinē quoq; suā demonstrauit Ioannes, 16. annorum adolescēs , Constantini cognatus: sicut & in Christianarum legum obseruatione, nulla re ei cedit. Is cognito Patrum nostrorum periculo, extemplo ad ædes nostras venit, vt in illustri hoc certamine se reliquis socium adiungeret.

Eodē tēpore Meaci agebat quidā bonus Christian⁹, habens filiū 16. annorū, nomine Thomā, tridui inter-

uallo inde disiunctum. Huic pater scripsit, se constituisse vitam ponere pro Christi lege: & idcirco se testamento, erat enim satis copiosus, ipsi relinquere certam pecuniarum summam, & alia quædam. Placuit iuueni sanctum propositum Patris, magnaque eum voluptate affecit: sed id non congruebat illi, hæredem conscribi in terra, posthabito cælo: quocirca respondit, si gentiles secundum morem Iaponiæ ingens dedecus reputant, filiū, si ita occasio postulet, nō occumbere cū Patre; quo, inquam, prætextu deserere te potero in obitu, ex quo utriq; pateat aditus ad hæreditatem cœlestem?

Potest quoq; iam cōmemoratis adiungi Cangiu-
rodonus, qui licet nō multo tempore Christi doctrinam professus fuisset, tamen admirando quodam ardore, declaravit se prōptissimum ad moriendum pro illa. Deinde eius coniunx & alij domestici ab Episcopo baptizati, qui se cōpararunt ad mortē etiam in cruce subeundam. Præterea quidam eques, qui similiter cum vxore & filiolis statuerat venire Meacum ad moriendum vna cū nostris, vel certē ad comitandum eos, si exilio mulctarentur. Tum Gratia Tangi Domina, quæ cum suo gynecæo parabat vestes necessarias ad mortem crucis, & tam virili animo illā præstolabatur, quod quacunq; hora certo ei innotuisset de Patrum Societatis interitu, etiam intempesta nocte nudis pedibus vna cū socijs fœminis statuerit curriculo contendere ad supplicium. Sed his prætermisiss vnū tantum litterarum Patris F. Francisci Blanci caput adijciam, qui custodib. ad hospitium suū iam collocatis in hæc verba Meaco ad quendam amicum scripsit.

Quotidie expectamus mortem amore Domini N.
sub-

fubeundam, eaq; ex re iagentem capimus consolationem, maximè cum videamus Christianis tantum inesse animi, vt etiam carnificum moram molestè ferant. Id verò longe maiorem nobis affert stuporem, quod & Fuscimo, & ex montibus longè remotis accurrant, & dicant: Si Christiani, quia Christiani sunt, mortem opperant propter Christum, se quoq; in illā Societatem adscribi debere, quandoquidem & ipsi Christiani sint. Nobis autem fas non est, cum illis sermonem vllum habere. Pudet me mei, dum video homines in fide tam nouitios non expauescere mortē. Huc vsque ille.

Fateor, eiusmodi desiderium moriendi non fuisse in omnibus: nec enim defuerunt quidam languidiores: nonnulli etiam in latebras se abdunt, sed tamen nullus deprehensus est, qui in hac tempestate, vel minimum signū apostasię dederit: nisi quod tres externa tantum fuga periculi impendentis declararint imbecillitatem suam, sed excusatione dignam, cum fuerint recentes plantulæ in media gentilitatis hyeme plantatæ. Sed redeamus ad captiuos.

QVA RATIONE INCARCERATI

Sacaiō missi sint Nangasacum, & de molestijs in itinere toleratis.

Postquam hi serui Dei cum ignominia supra cōmemorata deducti in equis gregarijs fuerē per vias Ozacanae & Sacaianae ciuitatis, mādauit Taicosama eos terrestri itinere perducī Nāgasacum cum publicis litteris, vt de loco in locum attribuerentur illis satellites, aliaq; necessaria ad iter